

Tárgytematika / Course Description

Szociálpolitika II.

ALSZPA1062

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Simonik Péter

Félév / Semester: 2018/19/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A kurzus célja, hogy a hallgatók –történeti tanulmányaikra építve- megismerkedjenek a hazai és a nemzetközi szociálpolitika történetének legfontosabb eseményeivel és intézményeivel, valamint a társadalom- és a szociálpolitika alapfogalmaival és működésük alapvető mechanizmusaival.

A hallgatók a félév folyamán megismerkednek a szakpolitikai döntések során megjelenő értékek és ideológiák történeti gyökereivel, képessé válnak a különböző szociálpolitikai alakzatokat történeti aspektusból elemezni és betekintést nyerni napjaink társadalmi problémáiba. A kurzus végére a hallgatók képessé válnak a társadalmi problémák enyhítését szolgáló kormányzati beavatkozások értékelésére, valamint a mai szociális ellátórendszer kialakulásához vezető folyamatok értelmezésére. Azonosítani tudják a szociálpolitikát alakító politikai, társadalmi és gazdasági tényezőket, a szociálpolitika szereplőit, valamint a legfontosabb szociálpolitikai intézményeket, ill. ezek funkcióit.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A szociálpolitika fogalma és lehetséges megközelítései.

A szociálpolitika jelentésének változása a történelem során

Az egyház szociális tevékenysége az őskereszténységtől a középkor végéig. A szociális enciklikák hatása a szociálpolitikai gondolkodásra és gyakorlatra.

Az állami és a községi szegénygondozás. Az angol szegénytörvény. Az elberfeldi és a speenhamlandi rendszer.

A munkáskérdés és gyári törvények a XIX. században

A vállalati jóléti politika intézményei a két világháború közötti időszakban.

A társadalombiztosítás megjelenése és fejlődése. A bismarcki törvények. A Beveridge-terv. A magyar társadalombiztosítás története.

Mezőgazdasági szociálpolitika. A szövetkezetek.

A szociálpolitika fejlődése 1918-1945 között. Az állami beavatkozás keynesi elmélete és amerikai gyakorlata. Korporatív és államszocialista megoldások

A magyar állami szociális igazgatás a két világháború között. A produktív szociálpolitika.

A magyar közegészségügyi rendszer kiépülése. Az Országos Közegészségügyi Intézet működése és a zöldkeresztes mozgalom beindítása.

A magyar anya- és csecsemővédelmi rendszer megszervezése. Az Országos Stefánia Szövetség működése.

A jóléti államok gazdasági és politikai alapja. A jóléti államok szociálpolitikájának elvei és gyakorlata. A jóléti államok válsága.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév végi aláírás feltétele az előadásokon való rendszeres és aktív részvétel. Az előadásokon elhangzottak, ill. a szakirodalomban foglalt ismeretek elsajátítását írásbeli vizsga keretében mérjük.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Az egyes előadásokhoz kapcsolódó irodalmak:

A szociálpolitika fogalma és lehetséges megközelítései.

Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai, HRSZE Budapest 1994. 17-19. o.

A szociálpolitika jelentésének változása a történelem során

Ferge Zsuzsa: A gazdaság történetileg változó jellege In.: Ferge Zsuzsa: Szociálpolitika és Társadalom, ELTE HRSZE - T-TWINS Budapest 1991. 27-59. o. vagy Történelmi Szemle 1981/4. sz.

Az egyház szociális tevékenysége az őskereszténységtől a középkor végéig. A szociális enciklikák hatása a szociálpolitikai gondolkodásra és gyakorlatra.

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012

Rerum Novarum enciklika

Quadragesimo Anno enciklika

Az állami és a községi szegénygondozás. Az angol szegénytörvény. Az elberfeldi és speenhamlandi rendszer.

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012

A munkáskérdés és gyári törvények a XIX. században

Hilscher Rezső: Bevezetés a szociálpolitikába, SZÖVÉTNEK Budapest 1928 (Változatlan utánnomás Budapest 1991.) 52-70;106-123.o.

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012

A vállalati jóléti politika intézményei a két világháború közötti időszakban.

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012

Simonik Péter: A Magyar Általános Kőszénbánya Rt. szerepe a helyi szociálpolitika alakításában, LIMES 2007/3. sz. 113-128. o.

A társadalombiztosítás megjelenése és fejlődése. A bismarcki törvények. A Beveridge-terv. A magyar társadalombiztosítás története.

Hilscher Rezső: Bevezetés a szociálpolitikába, SZÖVÉTNEK Budapest 1928 (Változatlan utánnomás Budapest 1991.) 71-85.o.

Laczkó István: A magyar munkás- és társadalombiztosítás története, Táncsics Kiadó Budapest 1968. 7-10; 28-44; 47-62; 68-85; 93-142; 147-155.o.

Mezőgazdasági szociálpolitika. A szövetkezetek.

Gyimesi Sándor: A parasztság és a szövetkezeti mozgalmak In.: A parasztság

Magyarországon a kapitalizmus korában 1848-1914 (Szerk.: Szabó István) Budapest 1972. 616-645.o.

Czettler Jenő: Agrárpolitika III. kötet Mezőgazdasági Szociálpolitika, Stephaneum Kiadó Budapest 19-51; 95-97; 107-136.o.

A szociálpolitika fejlődése 1918-1945 között. Az állami beavatkozás keynesi elmélete és amerikai gyakorlata. Korporatív és államszocialista megoldások

Bánfalvy Csaba: A munkanélküliség, Magvető Kiadó Budapest 1997. 31-57.o.

Zala Tamás: A New Deal szociálpolitikai vetületben, Történelmi Szemle 1986/4. sz. 380-389.o.

A magyar állami szociális igazgatás a két világháború között. A produktív szociálpolitika.

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012

A magyar közegészségügyi rendszer kiépülése. Az Országos Közegészségügyi Intézet működése és a zöldkeresztes mozgalom beindítása.

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012

A magyar anya- és csecsemővédelmi rendszer megszervezése. Az Országos Stefánia Szövetség működése.

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012

A jóléti államok gazdasági és politikai alapja. A jóléti államok szociálpolitikájának elvei és gyakorlata. A jóléti államok válsága.

Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai, ELTE- HRSZE Budapest 1994. 74-79.o.